

Avokuntoutusverkosto

Työryhmä 2

*Sähköisen alustojen ja palveluiden
hyödyntäminen avo- ja
ryhmämuotoisessa kuntoutuksessa*

Marika Sorvari, Suomen Syöpäyhdistys

Mervi Puolanne, Hengitysliitto

20.4.2016

Ryhmään osallistuneet

Pauliina Iiskala, Laitilan
terveyskoti

Anne Rahikka, Miina Sillanpää
säätio

Paula Mälkeläinen, Movendos Oy

Arto Leppisaari, Movendos Oy

Laura Barc, Mielenterveyden
keskusliitto

Arja Toivomäki, Neuroliitto

Sinikka Hiekkala, Invaliidiliitto

Oili Harri, Kuntoutuksen
edistämisyhdistys

Heli Vehkala, Kunnanpaikka

Hanna Pellikka, Astma- ja
allergialiitto

Mervi Puolanne, Hengityслиitto

Tuire Muona, Suomen
Syöpäyhdistys

Marika Sorvari, Suomen
Syöpäyhdistys

Kati Hannukainen, Diabetesliitto

Merja Nylén, Epilepsialiitto

Jaana Niemelä, Hämeen
Sydänpiiri

Heidin Grandell-Niemi, Varsinais-
Suomen Sydänpiiri

Työryhmän tavoitteet

1) Jakaa kokemuksia ja saada tietoa, miten eri toimijat ovat hyödyntäneet verkkoa ja erilaisia verkkoympäristöjä kuntoutuksessa.

Työryhmä tapaaminen 16.3

2) Kehittää yhdessä verkossa järjestettävää tai verkkoa hyödyntävää kuntoutuskurssia -> ideariihi

Työryhmä tapaaminen 7.4

Esityksen sisältö

- **Etäkuntoutus määritelmä**

Sinikka Hiekkala, Invaliidiliitto

- **Työryhmän 2 työskentelyn tuotokset**

Marika Sorvari, Suomen Syöpäyhdistys

- **mICF hankkeen ja mobiilisovelluksen esittely**

Sinikka Hiekkala, Invaliidiliitto

- **Aikaa yhteiselle keskustelulle**

Ideariihi

1) Kohderyhmän valinta

- kenelle etäkuntoutus sopii
- millaisiin kuntoutujan tarpeisiin etäkuntoutuksella voidaan vastata
- mitä hyötyjä etäkuntoutuksesta on kohderyhmän näkökulmasta

2) Kurssin rakenne ja kurssin pituus

- millainen on toimiva kurssirakenne
- minkä pituinen kurssi on paras, johon osallistujat jaksavat sitoutua

3) Menetelmälliset valinnat

- millaisia toiminnallisia menetelmiä kursseilla voidaan hyödyntää

4) Kurssin ohjaajan tehtävät ja rooli

- mitkä ovat ohjaajan roolit
- miten nämä roolit ja tehtävät eroavat face-to-face kursseista
- miten ohjaajana voin edistää osallistujat sitoutumista

5) Kurssin tuloksien ja vaikutusten osoittaminen

- mitä arvioidaan, miten arvioidaan
- arvioinninvälineet

Yhteenvedo

Etäkuntoutuksen edut

- Mahdollistaa ”yhden luukun” periaatteen monisairaalle
- Matala kynnyks osallistua (kaikki eivät halua tai kykene kasvokkaiseen kohtaamiseen, mahdollisuus osallisuuteen)
- Yksilöllinen räätälöity ja tavoitteellinen ohjelma
- Mahdollistaa pidempiä kuntoutumisprosesseja
- Asiantuntijuus yhdistyy yli organisaatio rajojen
- Asiantuntijat helposti saavutettavissa (luottamuksellisuus sekä turvallinen kommunikaatiokanava)
- Ajasta ja paikasta riippumaton
- Kustannustehokkuus pitkällä aikavälillä

Kohderyhmä

Osallistujia...

- yhdistää sama elämäntilanne (pyritään pois dg ajattelusta ja organisaatio rajoista)
- riittävät toimintakyvyt, taidot ja tekniikka verkossa toimimiseen. Onko ikä este?
- sisäinen motivaatio
- osallistujan henkilökohtainen tarve ja tavoite kuntoutumiseen

Kurssin rakenne ja kesto

- Kurssin rakenteen ja keston määrittelevät kuntoutuksen ja kurssin tavoitteet
- Kurssilla selkeä alku ja loppu
- Selkeä teema (moduulit) esim. elämäntilanteeseen liittyen. Moduulien avulla voidaan vastata osallistujien moniin eri tarpeisiin
- Pidempi kestoisia, pysyvän elämänmuutoksen omaksuminen kestää 4-12kk
- Vaihtelevat rakenteet esim. aktiivinen yhteinen intervalliharjoittelu -> itsenäistä työskentelyä -> seuranta -> intervalli -> seuranta -> päätös
- Erilaisten kurssimuotojen yhdistäminen: face-to-face (*tutustuminen*) -> verkko -> face-to-face -> henk.koht ohjaus (*sitouttaminen*) -> verkko – face-to –face (*jatkuvuuden tukeminen*)

Menetelmälliset valinnat ja niiden avulla saavutettavat tulokset

- Menetelmällisten valintojen lähtökohtana kuntoutujan aktivointi ja motivointi oman tilanteen ja toiminnan havainnointiin
- Tavoitteiden asettaminen sekä harjoitteiden tekeminen pelillistämällä
- Kuntoutusprosessin näkyvyys ja kuvaus -> tarinallisuus (videot, blogit, kuvat, päiväkirjat)
- Osallistujan henkilökohtaisen muutoksen näkyväksi tekeminen (päiväkirjat)
- Toiminnalliset virtuaalihuoneet (harjoittelu, tiedon välitys)
- Virtuaalinen kommunikaatio, yhteydenpito ja tiedon välitys (skype, chat, periscope)

Ohjaus

OHJAAJAN ROOLIT JA TEHÄVÄT

- Kuntoutujan aito kohtaaminen, elämäntilanteen tunnistaminen
- Luottamuksen herättäminen
- Motivointi pientenkin askelten ottamiseen
- Auttaa kuntoutujan tavoitteiden pilkkomisessa konkreettisiksi tehtäviksi arjessa
- Aktivointi, kannustus ja rohkaisu (sitouttaminen)
- Kuntoutusprosessin hoitaja -> varmistaa kuntoutumisen ja kurssin etenemisen
- Ryhmäytymisen edistäminen

KEINOJA

- Selkeät yhteisesti sovitut pelisäännöt
- Ohjeiden ja viestien tulee olla selkeitä
- Selkeä ohjaajan roolin kuvaus
- Erilaisten vaihtoehtojen tarjoaminen tehtävien ja toimintojen tekemiseen sekä raportointiin
- Tarvittaessa selvitetty muut yhteydenpitokeinot -> mahdollisuus soittaa

Arviointi ja sen välineitä

- TULOS = kurssin tavoitteet ja osallistujan henkilökohtaiset tavoitteet
- VAIKUTUSTEN arviointi kohderyhmän tarpeiden ja tavoitteiden näkökulmasta= koettu elämänlaatu, omahoidon keinot, taidot motivaatio, muutoksen pysyvyys, toimintakyky
- VAIKUTTAVUUDEN arviointi = seuranta 6kk, 12kk kuluttua kurssista
- Kyselyt (kurssin aikana + seuranta), GAS, kuntoutujan oma kuvaus + itsearviointi